

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evsebivs || De Euangelica pr[a]eparatione

Eusebius <Caesariensis>

[Augsburg], 1522

VD16 E 4299

Quod templa deo[rum] simulachra hominu[m] fuerunt Cap. viij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34477

42 DE PRAEPARATIONE EVANGELICA

qui non in parte una orbis terrarum, nec apud gentem unam, sed ubique quasi animarum Sol proprios lucis radios immittens, a caligine & tenebris errorum, ad fulgentissimam ueritatis lucem omnes homines conuocauit. A pertissime namque praeominati eorum auctores, mortuorum simulachra, & turpisssimum hominum imagoes cultas, nullamq; mentionem dei ueri factam illis fuisse, diuinam iustitiam contemnentibus, & in omnia scelera sponte irruentibus ostenderunt. Nam cum nondum uita hominum legibus & moribus instituta esset, pecudum more ad nihil aliud multi, quam ad implendum uentre, mentem eleuabant, quos primum impietatis gradum tenuisse contenderim. Nonnulli naturali quodam instinetu paulisper commoti, deum deique uirtutem salutarem esse mundo putarunt, ac eum querentes, ad Coelum animos erexerunt, & cælestium pulchritudinem corporum admirati, deos ipsa arbitrati sunt. Alij depresso omnino in terris præstantiores, aut corporis robore, aut prudentia, aut facultatibus gigantes quosdam, uel tyrrannos, uel magos ac maleficos uiros, qui auxilio alicuius eorum/ quosa diuiniorum statu decidisse credimus, miranda quædam facere uidebantur, uel eos q; humanæ uitæ aliquo modo proferunt, cum uiuos tum maxime post mortem deorum honoribus coluerunt. Quare deorum etiam templa, sepulchra eorum fuisse multi testantur, ut Clæmens in exhortatione nonnullos Græcorum auctores scripsisse commemorat. Quod si placet, rursus audiamus.

Quod templa deorum sepulchra hominum fuerunt.

CAP. VIII.

Cum enim inquit inanis superstitione initium coepit, quæ si malorum omnium fons multitudinem deorum constituit, quibus hostias immolare, solennia facere, simulachra statueret & tempora condere persualit, quæ tamē deorum sepulchra prius fuerunt, & magnificentius condita templorum appellatione uocati sunt. Nam apud Larissam ciuitatem Acri, si sepulchrum est, quod modo sacrarij loco uenerantur, & in arce Atheniensi, ut Anthiochus in nouo historiarum conscripsit, Cercopos sepulchrum fuit. In templo uero Palladis, quam ciuilem appellavit, Erichthonius iacet. Ismarus autem Eumolpi atque Diarelius

LIBER TERTIVS.

Ius in Eleusine, una cū Celei filiabus sepultus est. Quid multa? nō
enī latet a gentilibus sepulchra hoīum adorari. Hęc qđem Clāmēs.
Qualis de dījs pris̄orum fuerit opinio. CAPVT IX

NOs autē rursus altius hęc repetentes, dicere non dubita/
mus natura, īmo x̄o diuinitus omnib⁹ esse hominib⁹
īsitus, nō solū utiqz quid atqz cōducibile de noīe signi/
ficari, uerum etiam omniū rer⁹ creatorē sic appellari, &
uerbo qđem ita om̄es natura duce conueniunt, re autem creaturas
pro creatore coluerunt, p̄ter unum aut admodum paucos, ut ugrissi
m̄is hebræor⁹ libris ostendit, qui rebus inuisibilibus ad intelligib⁹/
lia mentis oculos sancte reducētes, nō creature alicui, sed ipsi rerum
omniū creatori/cunctor⁹ largitōri bonor⁹ dei appellationem at/
tribuerunt. Cæteri autē om̄es tenebris animi īnuoluti, ad tantā im/
pietatem deducti sunt, ut pecudum more honestum ac cōducibile
bonor⁹ omniū extremū uoluptate corporis terminarēt. Et hac ra/
tione eos q̄ uoluptatum adiuenerūt genera, uel auxerunt atqz am/
plificarunt maleficos & mortales iūros, ut dictum est, quasi bonor⁹
largitores, Saluatores, & deos appellantur, p̄iam huius nominis no/
tionem natura eis īsituam ad eos transferētes, quos bonorum inuen/
tores putabant, tantumqz mentis īnsania ualuit, ut nec peccare se ar/
bitrarentur, nec erubescerent diuinis honoribus maleficos atqz po/
tentes homines, propter regna tunc primum constituta, colerē atqz
admirari. Cumqz, ut iam diximus, mores hoīum legib⁹ stabiliti nō
essent, nec supplicia peccatoribus imminerent, adulteria, nephanda
matrimonia, maribus erectam pudicitiā, homicidia, parricidia, con/
fecta scelere bella, quasi res pulcherrime gestas, dījs suis attribuebāt,
& eaꝝ rer⁹ memoriā, posteriorib⁹ quasi putilē relinqre studebāt.
Qđ Plato pris̄or⁹ fabulas & interpr̄atōes fabulare cōtēpsit. Cap. x.

HAec theologia pris̄orum fuit, quam iūn̄ores naturaliū
rerum scientia non parum iactantes, ad honestiora natu/
ræ secreta interpr̄antur. ita nec omnino īpietatē ma/
iorum effugerunt, nec tantam rerum turpitudinem fer/
re potuerunt, sed pris̄orum peccata corrigerē uolentes, uirtu/
tesque corporeas, quibus generantur, aluntur, & crescunt, corpora/
ra per fabulas significari uolentes, & hinc ordine progressi, non
solum